

Mgr. Ivan Slavík

Putovní výstava „Zachráněné dědictví“ – společný projekt Regionálního muzea v Českém Krumlově a Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava

Jedna z mimořádně významných aktivit, směřující k záchraně a obnově kulturního dědictví na Šumavě, probíhala v letech 2000 – 2004 na území bývalého pohraničního pásma, tedy území, které bylo až do roku 1989 systematicky vysídlené a civilní veřejnosti z velké části nepřístupné. V rozsáhlé oblasti mezi Javornou u Nýrska a Horní Planou iniciovala Správa Národního parku Šumava dokumentaci a opravu více než 250 drobných památek - povětšinou kamenných křížků, božích muk a pamětních kamenů. Stalo se tak ve spolupráci s pracovišti památkových ústavů v Plzni a v Českých Budějovicích, s místně příslušnými památkovými odbory, s městskými a obecními úřady, se spolky a občanskými sdruženími, s firmami i jednotlivými občany. Kromě nezanedbatelného vlastního podílu k zajištění finančního krytí akce se podařilo získat i příspěvky od Česko-německého fondu budoucnosti a od Rotary klubů (Praha, Nürnberg-Neumarkt, Freyung-Grafenau, Würzburg, Zwettl a Distrikt 1950 -Nordwestbayern Thüringen). Tento bezesporu kulturně-politicky pozoruhodný a kulturně-historicky značně hodnotný mezinárodní projekt však zcela nezaslouženě unikl zájmu médií a o jeho průběhu a výsledcích se veřejnost prakticky nedozvěděla.

Jako dokumentaci projektu a výsledků práce vydala v roce 2004 Správa NP a CHKO Šumava publikaci „Zapomenuté dědictví“, kterou nedlouho po vytištění přijeli její autoři neformálně představit a osobně předat „povinný“ exemplář do knihovny našeho muzea.

Během několika minut však tato kolegiální schůzka zcela změnila svůj původně pouze informativně zamýšlený průběh.

Již při letmém seznámení s mimořádnou kvalitou knihy – její textové části (PhDr. Vladimír Horpeniak, Ing. Josef Jiříčka, PhDr. Jan Podlešák) a obrazových příloh (Vladislav Hošek) - bylo spontánně rozhodnuto připravit na dané téma společnou putovní výstavu. Vzhledem k tomu, že naše muzeum mělo v té době informace o obdobných aktivitách v navazujícím regionu od Horní Plané až po Dolní Dvořiště, byly vybrány příslušné lokality, zpracovány doprovodné výstavní texty (Mgr. Ivan Slavík) a pořízena výpravná fotodokumentace (Ing. Ladislav Pouzar). Ve spolupráci s výtvarníkem (Martin Došek) a tiskárnou (Východočeská tiskárna v Pardubicích) bylo připraveno 30 velkoplošných panelů s texty v českém, německém a anglickém jazyce.

Premiérové uvedení výstavy s názvem „Zachráněné dědictví“ se uskutečnilo od června 2006 do ledna 2007 v Regionálním muzeu v Českém Krumlově a následovala první repríza v pobočce – Památníku Adalberta Stiftera v Horní Plané. V roce 2008 zorganizovali kolegové z Rotary District 1950 (pan Frits Zeeuw a Bernd Goldmann) a Adalbert-Stifter-Verein München (Dr. Peter Becher, Dr. Wolfgang Schwarz) tři úspěšné prezentace v Německu – Neustadt an der Aisch, Bamberg a Mnichov.

Očekávání spoluorganizátorů a partnerů výstavy se naplnilo. Návštěvníci v Čechách i v zahraničí byli nejen zaujati obsahovou informací o výsledku vynaložené práce a úsilí při záchraně jednotlivých památek, ale také překvapeni otevřenou výpovědí o osudech kulturní krajiny Šumavy, o staletém soužití zdejších obyvatel - Němců, Čechů a Židů i o konfliktech, které v průběhu 2. světové války a po jejím skončení završily tragický řetězec nenávisti, bezpráví a vzájemného násilí. Podíl na opětovné kultivaci zapomenutých a téměř zničených a ztracených drobných památek s výrazným duchovním i krajinným aspektem je zcela konkrétním, byť velmi subtilním příspěvkem k porozumění, sblížení a uchování paměti krajiny.

„Zachráněné dědictví“ se do konce roku 2014 představilo v 16 místech v Čechách, v Německu a v Belgii, ...a putování s výstavou ještě stále není u konce: v roce 2015 je přislíbena prezentace v německých městech Ansbach a Bad Windsheim a v roce 2016 v hornorakouském Freistadtu. Společně s výstavou „Adalbert Stifter – Děsivě krásný svět“ (16 uvedení) je

nejúspěšnějším putovním projektem ve výstavní historii našeho muzea. Přestože provoz v některých veřejně přístupných výstavních místech (např. radnice, kostel, spořitelna, lázeňský kulturní dům, informační centrum) neumožnil podchytit přesné údaje o počtu návštěvníků, lze předpokládat, že výstavu do současnosti shlédlo 50-60 tisíc návštěvníků.

Dosavadní výstavní místa:

termín:

Regionální muzeum Český Krumlov	červen 2006 - leden 2007
Památník Adalberta Stiftera Horní Planá	duben - listopad 2007
Radnice Neustadt an der Aisch (Německo)	květen - červen 2008
Galerie Rotary Bamberg (Německo)	červenec 2008
Sudetendeutsches Haus München (Německo)	srpen - září 2008
Centrum Adalberta Stiftera Horní Planá	říjen 2008
Radnice Plzeň	srpen 2009
Informační centrum Strašín (okr. Klatovy)	září 2009
Velvyslanectví ČR Brusel (Belgie)	listopad 2009 - leden 2010
Obecní úřad Kvilda	červenec - září 2010
Kostel sv. Jakuba Prachatice	květen - červen 2011
Radnice Kitzingen (Německo)	únor 2012
Johanneskirche Eichstätt (Německo)	duben 2012
Galerie im Kurhaus Bad Wörishofen (Německo)	srpen 2013
Sparkasse Gera (Německo)	březen - duben 2014
Alte Synagoge Kronach (Německo)	květen - červen 2014